

Óratervezet

I. Alapadatok

Időpont: 2018. november 23., péntek, 10:55

Iskola, osztály: ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium, 10.b

Tanít: Péczely Patrik Zoltán

Témakör megnevezése: Gazdasági ágazatok

Tanítási egység (téma): **Turizmus**

Az óra típusa: új ismereteket szerző és feldolgozó óra

Munkaformák: Frontális munka, csoportmunka, páros munka

II. Tantervi követelmények

1. A tanóra főbb céljai:

Oktatási célok: A turizmus fogalmának elmélyítése. A turizmus, mint nemzetgazdasági ág jelentősége. A turizmus, a helyi kultúrák és a környezet kapcsolatának megismerése.

Nevelési célok: Csoportos ismeretszerzés gyakorlása, összefüggések meglátása, ok- okozati kapcsolatok feltárása, környezettudatos gondolkodás fejlesztése.

Képzési célok: Csoportos együttműködés és logikus gondolkodás fejlesztése. Források használata és feldolgozása.

2. A tanóra oktatási követelményei:

Új fogalmak: turizmus, idegenforgalom, ökoturizmus, slow traveling, destination footprint

Megerősítendő fogalmak: nemzetgazdasági ág, infrastruktúra, GDP, környezettudatos magatartás

Új folyamatok: -

Elmélyítendő folyamatok: -

Megerősítendő összefüggések: A turizmus és a környezetszennyezés kapcsolatának felismerése, a változás szükségességének belátása.

Megfigyelés, vizsgálat, kísérlet: -

Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek: anyanyelvi kommunikáció, együttműködési készség, vitakultúra, természettudományos kompetencia, információszerzési képesség

Kiemelt tevékenységek: forráselemzés, ábra elemzés, atlaszhasználat

III. Szemléltető és munkaeszközök

tábla, kréta, képek, ábrák, atlasz, kiosztott anyagok

IV. Tantárgyi koncentráció

-

V. Felhasznált irodalom

Földrajz 10., szerkesztette: Dr. Makádi Mariann, Arday István Eszterházy Károly Egyetem, 2018

Földrajz II. Középiskolásoknak, szerkesztette: Ütőné Visi Judit Műszaki Kiadó, Budapest, 2014

középiskolai Földrajzi atlasz Cartographia Tankönyvkiadó, Budapest, 2017

http://gti.uni-eger.hu/public/uploads/4-eloadas-a-turizmus-nemzetkozi-trendjei_5af9454cc0ee6.pdf (utolsó elérés: 2018.11.18.)

https://index.hu/gazdasag/2017/11/28/varosi_turizmus_feszultsegek_melanie_kay_smith/?token=570348515cfb1529b8176a2873ee6cb (utolsó elérés: 2018.11.18.)

<http://www.szallasmkteting.hu/turisztikai-definiciok/72-turizmus-fogalma> (utolsó elérés: 2018. 11.18.)

https://index.hu/kulfold/2017/08/13/tonkreteszik_a_turistak_a_varosokat/ (utolsó elérés: 2018.11.18.)

<https://mno.hu/etelesital/hogyan-tegyuk-elhetove-az-ejszakai-budapestet-2416251> (utolsó elérés: 2018.11.18.)

https://hirtv.hu/ahirtvhirei_adattar/inkabb-az-allamnak-eri-meg-a-bulinegyed-1404311 (utolsó elérés: 2018.11.18.)

VI. Óravázlat

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
0-1p	Jelentés, adminisztráció, a csoportok az előző órán megbeszéltek alapján már együtt ülnek				
2-4p	Üdvözlés, ráhangolódás, házi feladat ellenőrzése	ráhangolódás	tanári közlés		
5-6p	Óra menetének ismertetése	célkitűzés	tanári közlés		
7-15p	Tananyag ismertetése turizmus, idegenforgalom, infrastruktúra, GDP	új ismeret szerzése	tanári közlés	frontális	tábla, kréta, powerpoint bemutató
16-36p	Feladat elkészítése, vita lebonyolítása, értékelése - folyamatos monitorozás - vita szabályozása	új ismeret szerzése	közös megbeszélés	csoportmunka	kiadott források
37-42p	Új feladat magyarázata, elvégzése, értékelése ökoturizmus, slow traveling, destination footprint	új ismeret szerzése	közös megbeszélés	frontális, páros munka	powerpoint bemutató
43-45p	összefoglalás, az óra értékelése, lezárás Milyen összegzést adhatnánk a ma tanultakról? Ha egy mondatban kéne megfogalmaznom, akkor azt mondanám: a turizmus egy kiemelkedően fontos nemzetgazdasági ág, ami segíthet megértenünk más kultúrájú embereket, más nemzetek kulturális értékeinek megismerését, ám ennek feltétlenül együtt kell járnia egy	összefoglalás, rendszerezés, reflektálás	tanári közlés	frontális	tábla, kréta

	környezet-tudatos fogyasztóra jellemző magatartással.				
--	---	--	--	--	--

VII. Mellékletek

1. forrás – vállalkozó

„Hatalmas kiadásokkal jár, de az önkormányzat számára is inkább pozitív lehet a bulinegyed mérlege. A legnagyobb pénz persze a központi költségvetésbe folyik be.”

„A „romkocsmaadónak” nevezett felügyeleti díj bevezetését még 2013-ban fogadta el a parlament. A rendelkezés szerint az éjszaka is nyitva tartó, alkoholt árusító üzletek – legfeljebb – 20 forintot kötelesek fizetni minden vendég után minden éjszakai nyitvatartási napon az önkormányzatnak. Az összeg nem titkolt módon a bulinegyed olyan költségeit fedezi, mint a szórakozóhelyek körül felgyűlő szemét eltakarítása és a rendfenntartás.”

„A felügyeleti díjtól a VII. kerületi politikusok azt remélték, százmilliós nagyságrendű bevételt hozhat az önkormányzatoknak. A valós bevétel ezt meg sem közelítette: Erzsébetvárosban, ahol a vigalmi negyed nagy része található, tavaly nagyjából 11 millió forint folyt be kocsmaadó formájában.”

„Kérdés, hogy megéri-e a VII. kerületnek a bulinegyed. Valószínűleg igen, bár arról nincs pontos statisztika, hogy mennyit nyerne a helyi adókból a romkocsmákkal.

Az önkormányzat költségvetésében viszont az egyik legnagyobb bevételi forrást a termékek és a szolgáltatások adói, valamint az értékesítési és forgalmi adók jelentik – ezek jelentős részét vélhetőleg a szórakozóhelyek fizetik be, de hogy mennyit, arról nem érhető el pontos statisztika. A „termékek és szolgáltatások” adók címén (amelyek közé a felügyeleti adó is tartozik) a bevételt az idén 4,2 milliárdra becsüli az önkormányzat, értékesítési és forgalmi adókból pedig 3,6 milliárd forinttal számol. Ez alapján megkockáztatható, hogy a bulinegyed bevételei összességében fedezik a takarításra és a járőrözésre fordított, összesen 318 millió forintos költséget.

További bevételt jelenthet a szórakozóhelyeken, éttermekben, kisboltokban és szálláshelyeken dolgozó 10-12 ezer ember költése is. Szintén bevételt jelent az önkormányzatnak, hogy a bulinegyed kialakulásával megnövekedett a kereslet az erzsébetvárosi ingatlanokra is: az ingatlanárak tíz év alatt több mint a háromszorosára nőttek, az Ingtatlan.com adatai szerint a lakások négyzetméteréért átlagban 657 ezer forintot kértek 2017-ben a tulajdonosok. Az idén az ingatlanok értékesítéséből kétmilliárd forintos bevételre számít a kerület önkormányzata.”

„Ezzel együtt a bulinegyed bevételeiből az önkormányzatok közel sem részesülnek olyan mértékben, mint a központi költségvetés. Augusztusban Oláh Lajos DK-s országgyűlési képviselő kérdezte a Nemzetgazdasági Minisztériumot arról, hogy mennyi adót fizetnek a központi költségvetésbe a belvárosi szórakozóhelyek.

Tállai András, az NGM államtitkára a témában érdeklődő DK-s képviselőnek, Oláh Lajosnak küldött válaszában leírta, azok a VII. kerületi székhelyű adózók, amelyeknek a fő tevékenysége a szálláshely-szolgáltatás és a vendéglátás, a legfontosabb adónemekben és

idegenforgalmi adó formájában 6,6 milliárd forinttal járultak hozzá tavaly az államháztartás bevételeihez.

Ebből a bevételből az önkormányzat nem sokat kap vissza: a központi költségvetésből működési támogatásként az idén alig 1,4 milliárd forinttal gazdálkodhat a VII. kerület.”

2. forrás – önkormányzat

<https://mno.hu/etelesital/hogyan-tegyuk-elhetove-az-ejszakai-budapestet-2416251>

„A túlturistasodás az érintett nagyvárosok túlnyomó részében még viszonylag új jelenség, de azért már vannak próbálkozások a helyzet kezelésére. Melanie Smith példaként említette Barcelonát, ahol a polgármester különféle korlátozásokat vezetett be a rövid távú lakáskiadásra (ez különben sok helyen jellemző már), Koppenhágát, ahol az új kocsók nyitását tiltották meg a város egy részén, illetve nem hagyják lakásokat venni a külföldieknek a part menti szakaszon, Santorinot, ahol az érkező hajók napi limitjét vágják vissza, és Amszterdamot, ahol monitorozni kezdték a turisták mozgását, hogy a mintákat feltérképezve jobban el tudják osztani őket a városban.

Utóbbi megoldás azért érdekes, mert egyszerű technológiák használatával, tiltások bevezetése nélkül enyhítheti a zsúfoltság problémáját a belvárosokban. Az amszterdami kísérletben appokkal és a City Cardba épített csipekből kinyerhető információval monitorozzák a turisták viselkedését, az adatokat arra használják, hogy kimutassák a mintázatokat, és megpróbálják jobban elosztani az embereket a népszerű helyszínek között. Ahogy a világ az okosvárosok irányába megy, az emberek pedig egy csomó információt önként megosztanak magukról a közösségi platformokon, egyre nagyobb potenciál van az ilyen megoldásokban, mondta Smith.

Amszterdam azért is érdekes, mert ott vezették be először az éjszakai polgármester intézményét, amelyet Magyarországon is szorgalmaz a Budapest Éjjel nevű, javarészt fővárosi vendéglátókat tömörítő szervezet. Arról is kérdeztük Melanie Smitht, mennyire lehet hasznos egy ilyen, az önkormányzattól független piaci önszabályozás az éjszakai gazdaságban. Szerinte bár ártani nem árt, akkor lenne igazán értelme a pozíciónak, ha valódi szabályozói jogkörrel rendelkezne, és egy érdekcsoportoktól független személy töltené be. Vagyis az önkormányzat feladatának ilyen típusú kiszervezése maximum enyhítheti a problémák egy részét. Amszterdamban a beszámolók szerint a projekt tud felmutatni sikereket, a budapesti verzióra még várni kell.”

„Dubrovnikba is rengetegen érkeznek hajóval, sokszor annyira megtelik az óváros, hogy egyszerűen nem bírja el ezt a terheltséget. A polgármester kamerákat szereltetett fel, hogy nyomon kövessék, hány ember van az óvárosban, így ha kell, le tudják lassítani, vagy akár állítani a belépést. Sőt: a Telegraph-nak azt mondta Mato Franković, a júniusban megválasztott polgármester, hogy két éven belül az Unesco által javasoltnál is kevesebben, napi 8000 helyett 4000 turistát fognak beengedni majd a város három kapuján, és akár a turistahajók kikötését is megakadályozzák majd.

„Nem azért vagyok, hogy boldogabbá tegyem az embereket, hanem, hogy a városban élés minőségét javítsam”, mondta, hozzátéve: pénzt fognak veszíteni, talán egymillió eurót is a következő két évben, de hosszútávon sokkal többet profitálnak majd mindebből. Tavaly a városban 529 hajó állt meg, 799 ezer 916 turistát öntve a városra.”

3. források – helyi lakos

https://index.hu/kulfold/2017/08/13/tonkreteszik_a_turistak_a_varosokat/

„Az önkormányzatok szeretik a turizmus üzleti oldalát, magyarázta Smith, hiszen könnyű bevételnek számít, de arra már sok esetben nem fordítanak figyelmet, hogy ennek elég nagy részét forgassák vissza az ágazatba. Jellemző, hogy amikor idén nyáron a bulinegyedbeli lakossági érdekvédőkkel beszélgettünk, ők is a legfelháborítóbb jelenségek közt említették azt a tényt, hogy miközben az állam turizmusból származó bevételeinek jókora részét a Belső-Erzsébetváros adja, ebből a kerület semmilyen formában nem profitál, még azt sem sikerült elérni hónapok alatt, hogy épüljön egy közcéce a Kazinczy utca sarkára.”

Barcelona, Amszterdam, Velence és Milánó után Budapest a turistákkal leginkább telített nagyváros Európában. Egy elemzés arra hívja fel a figyelmet, hogy míg sok ország azért verseng, hogy a turizmusiparból minél nagyobb szeletet hasítson ki magának, addig mára a világ számos pontján a tömegturizmus túlzott megjelenése okoz problémákat.

A tömegturizmus káros hatásait számszerűsítette a Statista.com portál, amely ötszáz európai várost vizsgált az úgynevezett overtourism-jelenség szempontjából – hívta fel a figyelmet az ausztriai GD Consulting.

Az elemzés szerint Barcelona, Amszterdam, Velence és Milánó után Budapest a turistákkal leginkább telített nagyváros Európában. S a turizmus egyes káros hatásait már a helyi lakosok a bőrükön érzik – írta a Turizmus.com. Közltek, az összetett mutató alapján elvégzett elemzés a szálláshelyeken fellelhető ágyak egy négyzetkilométerre eső számát, valamint az adott városban a főszezonban regisztrált turisták számának arányát viszonyította a helyi lakosság számához. Az elemzést kiegészítették még a lakosság körében végzett megkérdezések eredményével, s így állították fel a sorrendet.

Velence évente mintegy négymillió külföldi látogatót fogad, míg Dubrovnik 42 ezer lakosára évi nyolcszáz ezer tengerjáró hajóval érkező látogató jut. Míg sok ország versenyzik, hogy a turizmusiparból egyre nagyobb szeletet hasítson ki, addig mára a világ számos pontján a tömegturizmus túlzott megjelenése okoz problémákat. Az overtourism kifejezéssel leírt jelenség a politikára is kihatással van. Barcelonában 2015-ben például egy korábbi baloldali aktivistát választottak meg polgármesternek, aki kampányában ígéretet tett az elharapódzott tömegturizmus káros hatásainak visszanyesésére is.

Barcelonában manapság nem ad ki a város engedélyt új szállodák építésére. Párizsban is nagyon szigorú szabályokhoz kötik az Airbnb-n keresztül történő szobák értékesítését. Amszterdamban sincs ez másként, ahol a belvárosból kitiltották a turistabuszokat, nem adnak ki engedélyt újabb szálláshelyek és souvenir boltok létesítésére, a randalírozást, hangoskodást és egyéb kihágásokat pedig nagyon szigorúan büntetik. A büntetésbehajtást a helyszínen bankkártya-leolvasóval is felszerelt rendőrök – elrettentésül – azonnal érvényesítik is.

4. források – turista

„...Felszínre hozza a feszültségeket

Ezek a tünetek természetesen kitermelik antitézisüket, a helyi tiltakozást. Az utóbbi évek fejleménye, hogy a turisták kedvenc városaiban alulról szerveződő turizmusellenes lakossági szerveződések alakulnak. A leghíresebb a már említett barcelonai mozgalom, de Berlin, Amszterdam, London és most már Budapest sem kivétel (a magyar fővárosban a bulinegyed lakóinak érdekeit az Élhető Erzsébetváros csoport próbálja képviselni több-kevesebb sikerrel). Melanie Smith szerint ugyanakkor nem egyértelmű, hogy a turizmusellenesség kortárs felfutásának valódi gyökere a turizmusban keresendő. Lehetséges, mondta előadásán, hogy

A TURIZMUS CSAK KATALIZÁTORÉNT JELENIK MEG OLYAN FOLYAMATOKBAN, AMELYEK MAGUKTÓL IS ZAJLANAK.

Tipikus példa az ingatlanpiac felfutásával járó feszültség a társadalomban, amelyet az emelkedő lakásárak, az ezzel járó belvárosi lakosságcsere okoz: ennek a jelenségnek csak egy részét magyarázza az Airbnb, de mivel nagyon jól látható és körülhatárolható, könnyű az irányába becsatornázni a folyamat veszteségeinek dühét. ...”

„Szintén ide tartozhat a közterek állapotával kapcsolatos frusztráció. Az elhanyagolt, szemetes utcák, a lerobbanó infrastruktúra részben persze lehet a turisták sara, azonban nehéz mellett érvelni, hogy nem a helyi önkormányzatoké a nagyobb felelősség. A gyűlölet sok esetben az impotens, koncepciótlan városirányítás, neoliberalizmus és a globalizáció egyes tüneteinek láthatóbbá tétele, felerősítése miatt irányul éppen a turizmus felé.”

„...Emellett nyilvánvalóan nem jut elég figyelem a rendfenntartásra a legterheltebb részekben, és komoly infrastrukturális hiányosságok vannak (pl. a közvécék terén).”

https://index.hu/gazdasag/2016/05/13/airbnb_betiltasa_berlinben_nagyvarosi_lakashiany/

https://index.hu/gazdasag/2017/01/05/kozvece_budapest/

A power point bemutató ábrái és képei

